

บทที่ 3

โรงงานผลิตภัณฑ์คอนกรีต

3.1) การดำเนินการจัดตั้งโรงงานผลิตภัณฑ์คอนกรีตของการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค (กฟภ.) ที่ จังหวัด เชียงใหม่

โรงงานผลิตเสาคอ. (คอนกรีตอัดแรง) ของ กฟภ. ได้รับอนุมัติในหลักการให้ก่อสร้างเพิ่มขึ้นที่ จังหวัดเชียงใหม่ ในปี พ.ศ. 2533 แต่ได้เริ่มการก่อสร้างจริง ตั้งแต่ เดือนพฤศจิกายน 2534 จนแล้วเสร็จ เมื่อ เดือนตุลาคม 2535 ซึ่งวัตถุประสงค์หลักของการพิจารณาก่อสร้างโรงงาน เนื่องจาก ในช่วงระยะเวลาดังกล่าว จังหวัดเชียงใหม่ กำลังมีการขยายตัวมากขึ้นเรื่อย ๆ เพราะเป็นเมืองท่องเที่ยว การก่อสร้างโรงงานผลิตเสาคอนกรีตที่บริเวณคลังพัสดุ ของสำนักงานการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค เขต 1 ภาคเหนือ จังหวัดเชียงใหม่ จะสามารถบริการประชาชน ด้านกระแสไฟฟ้า ได้รวดเร็วยิ่งขึ้น ประกอบกับในช่วงเวลาดังกล่าว ราคาในการจัดซื้อผลิตภัณฑ์คอนกรีตต่าง ๆ มีแนวโน้มสูงขึ้นเรื่อย ๆ หาก กฟภ. ดำเนินการก่อสร้างโรงงานผลิตเสาคอ. ขึ้นใช้เองที่ จังหวัดเชียงใหม่ หรือใกล้เคียง ราคาของเสาคอ. ที่ผลิตขึ้นเอง น่าจะมีราคาต่ำกว่าราคาที่จัดซื้อ ดังนั้น โรงงานก่อสร้างผลิตภัณฑ์เสาคอนกรีตของ กฟภ. จึงได้รับอนุมัติให้จัดตั้งขึ้น และทำการผลิต ผลิตภัณฑ์คอนกรีต เพื่อให้บริการแก่การไฟฟ้าฯ ต่าง ๆ ในบริเวณพื้นที่ภาคเหนือ ตั้งแต่นั้นเป็นต้นมา

ต่อมาในปี พ.ศ. 2538 ได้มีการอนุมัติให้ทำการก่อสร้างโรงงานผลิตคอน. สป็นเพิ่มขึ้นที่บริเวณเดียวกับโรงงานผลิตเสาคอ. จังหวัดเชียงใหม่ โดยเป็นการก่อสร้างโรงงานขึ้นมาใหม่ แต่ทำการรื้อถอน, ขนย้าย, อุปกรณ์เครื่องมือเครื่องใช้ จากโรงงานผลิตคอน. สป็น ที่ จ.ลำปาง ทั้งนี้เนื่องจาก เหตุผลว่าต้นทุนคอน. สป็น ของโรงงานผลิตคอน. สป็น ที่อยู่ร่วมกับโรงงานผลิตเสาคอ. จะมีต้นทุนต่ำกว่าโรงงานที่ผลิตคอน. สป็น เพียงอย่างเดียว เนื่องจากสามารถนำเศษเหล็กแรงดึงสูงจากปลายท่อนผลิตเสาคอ. มาใช้ผลิตคอน. ได้

หลังจากนั้นอีก 1 ปี ต่อมา (พ.ศ. 2539) ได้มีการอนุมัติให้ทำการขยายกำลังการผลิตเสาคอ. และผลิตภัณฑ์คอนกรีต ขึ้นที่ จังหวัดเชียงใหม่ อีก 1 โรง โดยการก่อสร้างในลักษณะที่มีหลังคาคลุม เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพ และขีดความสามารถในการปฏิบัติงานของคนงาน ให้มีกำลังใจที่จะปฏิบัติงานในกระบวนการผลิตได้อย่างต่อเนื่องเพิ่มผลผลิต ได้ทั้งในฤดูร้อน และฤดูฝน อีกทั้งเป็นการ

เพิ่มคุณภาพ ให้กับผลผลิตในมาตรฐานที่สูงขึ้น เพราะการแข็งตัวของคอนกรีตในที่ร้อน จะเป็นไปอย่างสม่ำเสมอ และถูกต้องตามหลักวิชาการ (*มีการก่อสร้างแท่นผลิตเสา คอร. อีก 1 ชุด, เทรน, เครื่องผสมคอนกรีตอัตโนมัติ พร้อมติดตั้งอุปกรณ์ประกอบ และเครื่องมือเครื่องใช้)

จากรายละเอียดทั้งหมดที่ได้กล่าวมา จึงก่อให้เกิดแผนก โรงงานผลิตภัณฑ์คอนกรีตของ กฟภ. ขึ้นที่ จังหวัดเชียงใหม่ ทำการผลิตภัณฑ์คอนกรีตหลายประเภท เพื่อรองรับการขยายเขตระบบจำหน่ายในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบน 6 จังหวัด (เชียงใหม่, ลำพูน, ลำปาง, พะเยา, เชียงราย, และแม่ฮ่องสอน) โดยลักษณะโรงงาน จะประกอบไปด้วย 3 ส่วน ดังนี้

- 1) โรงงานผลิตเสา คอร. กลางแจ้ง 1 โรงงาน
- 2) โรงงานผลิตเสา คอร. หลังที่ 2(มีหลังคาคลุม)
- 3) โรงงานผลิตคอน คอร.สปีน 1 โรง

3.2 รูปแบบของโรงงานผลิตภัณฑ์คอนกรีต

3.2.1 รูปแบบของโรงงานผลิตภัณฑ์คอนกรีตกลางแจ้งของการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคจังหวัดเชียงใหม่เป็นขนาดความยาวของแท่น 101 ม. และมีความกว้าง 8 ช่องทำงาน (8 Lanes) ชนิดของท่อนเป็นแบบ จม จำนวน 1 ท่อน มีขนาด เทรน 20.00 เมตร จำนวน 2 ตัว ยกน้ำหนักได้ 5 ตัน โดยมีกำลังผลิตต่อปี ดังนี้

- ขนาด 8.00 ม. จำนวน 10,000 ตัน
- ขนาด 9.00 ม. จำนวน 1,500 ตัน
- ขนาด 12.00 ม. จำนวน 1,400 ตัน
- ขนาด 14.00 ม. จำนวน 1,000 ตัน

(ตามภาพที่ 3.1)

3.2.2 รูปแบบของโรงงานผลิตภัณฑ์คอนกรีตหลังที่2(มีหลังคาคลุม)ของการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค จังหวัดเชียงใหม่ มีขนาดกว้าง 15.00 เมตร ยาว 94.50 เมตร โดยประกอบด้วย

1. แท่นผลิตชนิดท่อนลอยขนาด 4 ช่องทำงาน ความยาว 91.00 ม.
2. ฐานไซโล (Silo), ฐาน Plant และผนังกัน หิน-ทราย

ภาพที่ 3.1

โรงงานผลิตเสา คอร. กลางแจ้ง

3. เครนสำหรับยกเสาขนาดความกว้าง 20.50 เมตร พร้อมฮ้อยส์(Hoist) ขนาดยกได้ 5 ตัน ฮ้อยส์ยกสูง ไม่น้อยกว่า 8.00 เมตร และล้อของฮ้อยส์มีขนาดเส้นผ่าศูนย์กลางไม่เกิน 7 นิ้ว
4. เครนสำหรับยกเสาขนาดความกว้าง 13.00 เมตร พร้อมฮ้อยส์ (Hoist) ขนาดยกได้ 5 ตัน ฮ้อยส์ยกสูง ไม่น้อยกว่า 8.00 เมตร และล้อของฮ้อยส์มีขนาดเส้นผ่าศูนย์กลางไม่เกิน 7 นิ้ว
5. กาน คสล. รับรางเครน ขนาด 20.50 ม. และขนาด 13.00 ม.
6. เหล็กแรงรัดไฟขนาด 50 ปอนด์
7. โครงหลังคาคลุมแท่นผลิต ขนาด 15.00 x 94.50 เมตร
8. เครื่องมือเครื่องใช้ประจำแท่นผลิต 7 รายการ
  - 8.1) เครื่องดึงลวด ทีซี ระบบไฮดรอลิก ชนิดดึงทีละเส้นสามารถดึงได้ไม่น้อยกว่า 5 ตัน ขนาดช่วงชัก ไม่น้อยกว่า 100 ซม. 1 เครื่อง
  - 8.2) เครื่องตัดโลหะแบบใช้ก๊าซออกซิเบิวแทน (หุงต้ม) ตัดได้หนาถึง 50 มม. พร้อมแก๊ส วัดแรงดันลม และก๊าซ พร้อมสาย 15.00 ม. 1 ชุด
  - 8.3) ถังลมออกซิเจน 4 ถัง
  - 8.4) ถังก๊าซ (หุงต้ม) ขนาดบรรจุ 48 กก. 1 ถัง

- 8.5) ถังก๊าซ (หุงต้ม) ขนาดบรรจุ 48 กก. 1 ถัง เครื่องเขย่าคอนกรีตชนิดเกาะแบบขนาดมอเตอร์ 550 วัตต์ 3 สาย 380 โวลต์ 50 ไซเคิล ขนาดหมุน 2860-3200 รอบ/นาที
- 8.6) เครื่องเชื่อมไฟฟ้ากระแสสลับแบบหม้อแปลงขดลวดทองแดง ขนาดพิสัยใช้งานของกระแสจ่ายออก 100-500 แอมป์ เฟส 220 โวลต์ พร้อมหัวเชื่อมและสายไฟ 20 เมตร
- 8.7) กรรไกรตัดเหล็กพีซี ชนิดมีเฟืองทดกำลังใช้เหล็กของปากเป็นตัวตัดตัดได้ 4-7 มม.
9. เครื่องผสมคอนกรีตแบบอัตโนมัติ (Batching plant) ความสามารถในการผสมได้ 30 ลบ.ม./ชม.
10. Silo สำหรับบรรจุซีเมนต์ผงขนาด ความจุ 75 ตัน
(ตามภาพที่ 3.2 และภาพที่ 3.3)

3.2.3 รูปแบบของ โรงงานผลิตภัณฑ์คอนกรีต สป็น เป็น โรงงานขนาด 10 x 30 เมตร มีหลังคาประกอบไปด้วยเครื่องมือที่ใช้ในการผลิต เช่น แบบเหล็กประกอบคอนพร้อมล้อหมุน (Roller), เครื่องหมุนหรือที่เรียกว่า สป็น (Spun) , เครื่องเขย่าปูน ฯลฯ

ภาพที่ 3.2

โรงงานผลิตเสา คอน. หลังที่ 2 (มีหลังคาคลุม)

ภาพที่ 3.3

เครื่องผสมคอนกรีตแบบอัตโนมัติ (Batching plant)

3.3 ขั้นตอนการผลิตเสาคอนกรีตอัดแรง (คอร.)

การดำเนินการผลิตใน โรงงานผลิตภัณฑ์คอนกรีตประกอบไปด้วยขั้นตอนต่างๆ ดังต่อไปนี้

1. เตรียมงานก่อนเทคอนกรีต

1.1 จัดเตรียม ลวดเหล็กอัดแรง, ลวดเหล็กตีเกลียว ที่เบิกมาให้อยู่ในตำแหน่งที่กำหนด (หัวท่อน เพื่อเตรียมร้อยลวดมาตามรูปแบบที่กำหนด)

1.2 ตั้งแบบหัวเสา, ปลายเสา ร้อยลวดเหล็กอัดแรง, ลวดเหล็กตีเกลียว เข้าใน แบบตาม จำนวน และตำแหน่งที่กำหนด จัดเตรียมเหล็กปลอกสวมใน ลวดเหล็กดังกล่าวให้พร้อม

1.3 ดึงเหล็กอัดแรง โดยใช้เครื่องดึงเหล็ก, ผูกเหล็กปลอก

ขั้นตอน 1.1-1.3 ใช้แรงงานประมาณ 6 คน เวลาประมาณ 1/2 วัน

1.4 ประกอบแบบ ด้านข้าง ทำความสะอาดแบบ

1.5 ทาน้ำมันแบบ เสียบเหล็กกรุเสา ลงในแบบ

ขั้นตอน 1.4-1.5 ใช้แรงงานประมาณ 2 คน เวลาประมาณ 1 ชม.

2. งานเทคอนกรีต

2.1 ผสมคกนกรีตด้วยเครื่องผสมคอนกรีต

2.2 ดำเลียงคอนกรีตมายังจุดที่จะเท

2.3 เทคอนกรีตลงในแบบที่เตรียมไว้ โดยปฏิบัติตามขั้นตอน, กรรมวิธี ที่ได้กำหนด เช่น ใช้เครื่องเขย่าปูน, ปาดหน้าเสา, ประทับตราโรงงาน

ขั้นตอน 2.1-2.3 ใช้แรงงานประมาณ 10 คน ใช้เวลา 1/2 วัน ต่อ 1 แถว

3. งานหลังเทคอนกรีต

3.1 ถอดเหล็กกรุเสา หลังจากเทเสร็จไม่น้อยกว่า 45 นาที

3.2 ถอดแบบข้าง ได้หลังจากเทเสร็จไม่น้อยกว่า 19 ชม.

3.3 คลายแรงดึง ในลวดเหล็กอัดแรงเมื่ออายุของคอนกรีตครบ 24 ชม.

3.4 หลังจากคลายแรงแล้ว ตัดลวดเหล็กอัดแรงระหว่างเสาแต่ละคั่น โดยตัดที่โคนเสาก่อน แล้วหัวเสาดตามมา

ขั้นตอน 3.1-3.4 ใช้แรงงานประมาณ 2 คน ใช้เวลา 1/2 ชม.

3.5 ขนย้ายเสาออกจากโรงงาน ไปกอง ใช้แรงงานประมาณ 2 คน

3.6 ตรวจสอบความเรียบร้อยของเสาไฟฟ้าที่ผลิตเสร็จ โดยดูเรื่องรูปทรง, เนื้อคอนกรีต, รูเสา

(รายละเอียดตามภาพที่ 3.4)

3.4. ขั้นตอนการผลิตคอนกรีตอัดแรง

3.4.1 ย้ายหัวลวด 1 ข้างและ ตัดลวดเหล็กความยาวตามขนาดของคอนที่ผลิต

3.4.2 จัดเตรียมแบบเหล็กด้านข้าง, ด้านล่าง. ทำความสะอาดและทาน้ำมันเพื่อไม่ให้คอนกรีตติดแบบเหล็ก

3.4.3 สอดลวดเหล็กเข้าหัวล็อกเกอร์ตามรูที่เจาะตามแบบแต่ละขนาด

3.4.4 จัดเรียงเหล็กปลอก, ผูกเหล็กปลอกเสร็จแล้วยกลงในแบบที่เตรียมไว้

3.4.5 ใส่หัวล็อกเกอร์ด้านที่เหลือพร้อมทั้งจัดเตรียมค้ำบล็อก

3.4.6 ใส่เครื่องดึงลวดตามแบบที่กำหนด ตัดเหล็กส่วนเกินออก

3.4.7 เทคอนกรีตลงในแบบ เขย่าปูนเพื่อให้คอนกรีตไหลลงในแบบ ปิดฝาด้านบน

3.4.8 ยกแบบเหล็กดังกล่าวประกอบลงในล้อหมุนและยกลงในเครื่องหมุนเรียกว่า สปิน

3.4.9 หมุนเครื่องสปินความเร็วรอบสูงสุดประมาณ 3 นาทีเนื้อคอนกรีตจะอัดแน่นริมแบบเหล็กตามแรงเหวี่ยงจะทำให้เกิดรูกลางตรงกลางคอนถ้ารูเอียงแสดงว่าเครื่องสปินไม่ได้ศูนย์ ควรแก้ไข

3.4.10 ปลดแบบเหล็กออกจากล้อหมุน ทิ้งไว้ประมาณ 12 ชั่วโมง ก็แกะแบบเหล็กได้

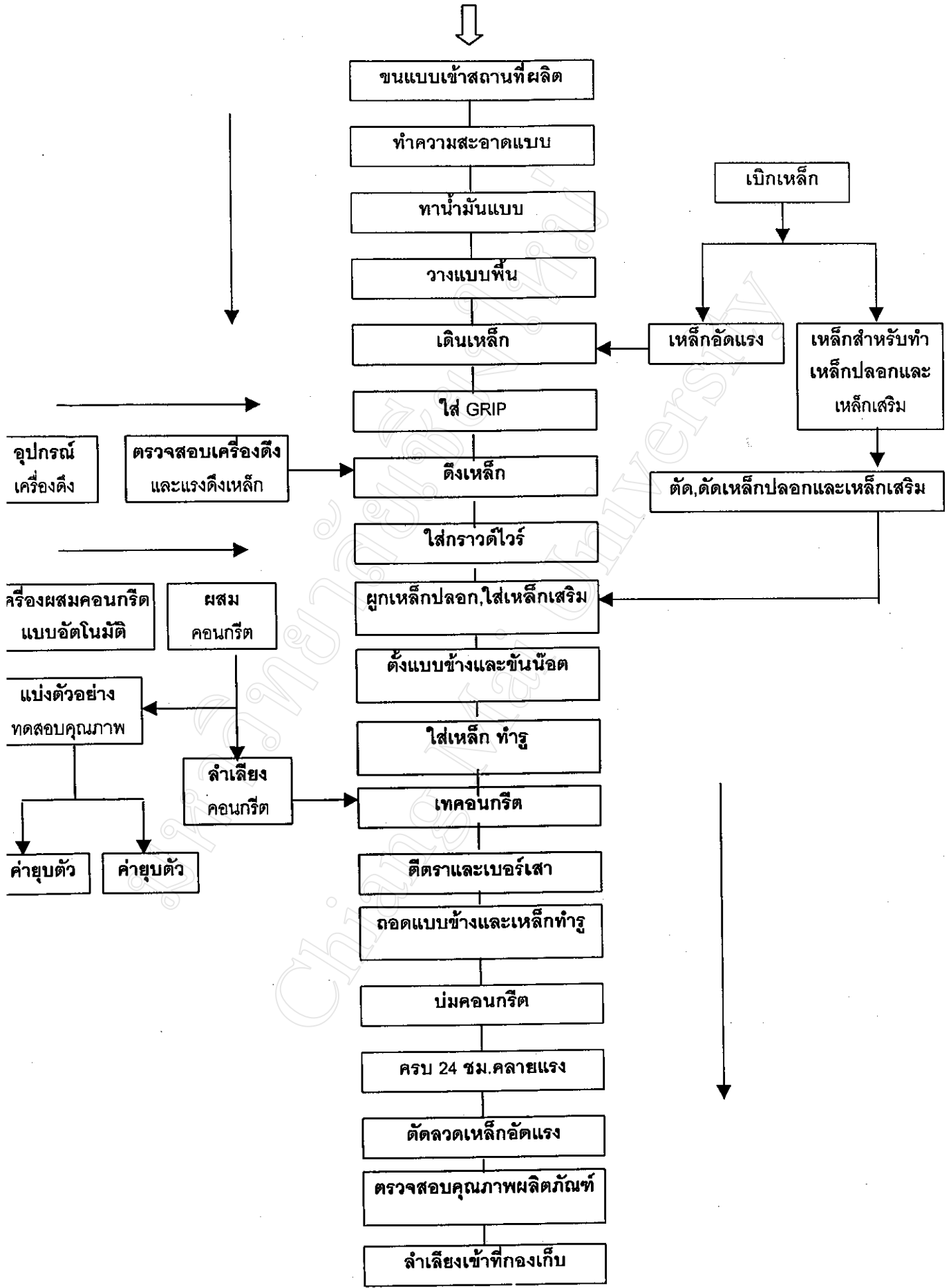
3.5. ขั้นตอนการผลิตสมอบก

3.5.1 จัดเตรียมแบบเหล็ก (ทำความสะอาดและทาน้ำมัน)

3.5.2 จัดเตรียมคอนกรีต

3.5.3 เทคอนกรีตลงในแบบใช้เครื่องจี้คอนกรีตเพื่อให้คอนกรีตลงในแบบ

3.5.4 ทิ้งไว้ประมาณ 24 ชั่วโมงจึงถอดแบบได้

ภาพที่ 3.4 ขั้นตอนการผลิตเสาคอนกรีตอัดแรง